

Náboženství, církev a fenomén migrace

Hlavní teze:

Současné dění ve světě staví křesťany do centra dění

Zacílení:

Role křesťanství, kat. církve s ohledem na fenomén migrace (obzvláštní zřetel na situaci v ČR)

Struktura:

1. Reálná situace ohledně migrace a možná role církve v ní
2. Problém migrace – soc. etický pohled
3. Otázka integrace a multikulturalismu

Reálná situace ohledně migrace a možná role církve v ní

- Migrace spojená s globalizací (poč. 60. léta)
- Československo (emigrace) / ČR (imigrace)
- ČR – multikulturní, multietnická, multilingvní(?)
- V ČR 0,5 mil. cizinců (5% populace), především z EU (práce) - 75% (Ukr., Slov., Viet., Rus., Pol., Něm.)
- Muslimů cca 1,5 tis. (Afganistán, Irák, Sýrie, ...)

Reálná situace ohledně migrace a možná role církve v ní

Pocit versus realita

- Neopodstatněné a nezodpovědné strašení!
- Média - specifický slovník (proud, vlna, záplava)
- Bezradnost (roztříštěnost názorů)

Reálná situace ohledně migrace a možná role církve v ní

Situace církve v postkomunistickém Česko/Slovensku

- Komunistická totalita – doba očisty
- Cesta k „znormálnění“
- Nemoci církve – příležitost k očištění

Výsledky orientačního kvantitativního výzkumu

- Chybí společná angažovanost při prožívání víry
- Provázanost a názorová blízkost (?)
- Příležitost k renovaci (metafora povodní)/obrácená pyramida (František)

Reálná situace ohledně migrace a možná role církve v ní

- Křesťanství - smysl pro realitu
- Realita má přednost před ideou (František)
- Primárně nejde o záchranu církve

Migrace – sociálně etický pohled

- **Kulturní, ekonomické a sociální** souvislosti migrace – nejčastěji diskutované - odhalují její pravé příčiny a dopady.
- *Populorum progressio* (1967) – rodící se **sociál. geografický konflikt** mezi bohatým Severem a chudým Jihem – výzva k všestrannému rozvoji člověka a solidárnímu rozvoji lidstva.

Migrace – sociálně etický pohled

- Nejen pomáhat obětem migrace, ale i bojovat s nespravedlivými společenskými strukturami a diskriminací.
- Budování mostů, ne zdí – důležitý hlas církve!
- Souvislost migrace a rostoucí urbanizace – **azylová města** (René Dausner)
- ~~Globální vesnice~~ x **globální (světová) města**
- Nový styl městské evangelizace (EG 75, 210)

Migrace a integrace

- Obava o křesťanskou Evropu, její identitu.
- Hledání identity úzce spojeno s integrací.
- Proces integrace přesahuje generace

Migrace a multikulturalismus

„Multikulturalnost je jméno pro problém, nikoliv ještě pro jeho řešení“.

(J. B. Metz)

- Proces společenského zrání či dospívání.
- Křesťanství v sobě zahrnuje multikulturní experiment.

Tři biblické požadavky (Metz):

1. „Vzbud'te se a otevřete oči!“ – **vnímavost pro realitu**, být očima pro druhé!
2. „Neuděláš si podobiznu!“ – **varování před předsudky, projekcemi, přesouváním**. Cizinci nejsou problém, problémem je, jak je vnímáme!
3. Úprava cizineckého práva (Ex 22,20), **pohostinnost**. Cizinci nejsou nepřátelé, ale andělé, poslové a rádci.

Závěr

- Nejde primárně o záchranu církve či křesťanství!
- **Dvojitá odpovědnost křesťanů (církve):**
 1. Pracovat na změně společenské mentality
 2. Konkrétní činy pomoci potřebným
- Jednota lidského rodu, univerzální bratrství – migrace příležitost

Závěr

- Václav Havel - projev v Bundestagu, 24. dubna 1997 (identita ve sjednocující se Evropě):
- Opustit tradiční pojetí vlasti omezené na vlastní národ - je v něm obsažené nebezpečí, že vlast bude pochopena **„spíš jako nevětraný pelech, než jako odrazová plocha k lidskému rozmachu; spíš jako nástroj jeho izolace od druhých, než jako místo, které mu k druhým otevírá cestu.“**

Závěr

„Měli bychom se učit prožívat vlast opět - tak, jak tomu bylo zřejmě kdysi - jako náš kus ‚světa vůbec‘, tedy jako něco, co nás umísťuje ve světě, nikoli jako to, co nás z něj vytrhává. To všechno znamená, že by měl být kladen stále silnější důraz na svět hodnot, které pro nás svým osobitým způsobem naše vlast zpřítomňuje, či se snaží nebo měla by se snažit - jako stát - zpřítomnit, než na svět vnějších znaků, s nimiž je spojena, jako je například genetický původ, jazyk či barva pleti jejích obyvatel, nebo jako je tvarosloví památek, zvyků či tradic, jež jsou pro ni charakteristické (...). Evropa, by se měla daleko zřetelněji stávat vlastní našich společně sdílených hodnot, tak jak vyrůstají z našich nejlepších duchovních tradic i nabytých historických zkušeností“.

(V. Havel)

- Vytvoření společné evropské identity bude podle Havla obtížné.
- Křesťanství, resp. my křesťané bychom k ní měli přes všechny obtíže s tím spojené přispět v té nejvyšší míře, především sdílením a praktickým žitím hodnot, které jsou křesťanství vlastní.

Děkuji za pozornost!

Doc. Jindřich Šrajer, Dr. theol